

1 Samuel 17

- 1 De Filistijnen bereidden opnieuw een oorlog voor. Ze verzamelden zich in Socho in Juda en sloegen hun kamp op in Efes–Dammim, tussen Socho en Azeka.
- 2 Saul riep het leger van Israël op en sloeg zijn kamp op in de Terebintenvallei. Daar stelden ze zich op tegenover de Filistijnen:
- 3 op de ene helling stonden de Filistijnen en op de andere de Israëlieten; het dal lag tussen hen in.
- 4 Uit de gelederen van de Filistijnen trad een kampvechter naar voren, een zekere Goliat uit Gat, een man van ruim zes el lang.
- 5 Hij had een bronzen helm op zijn hoofd en droeg een bronzen schubbenpantser dat wel vijfduizend sjekel woog.
- 6 Ook zijn scheenplaten waren van brons, evenals het kromzwaard dat over zijn schouder hing.
- 7 De schacht van zijn lans was zo dik als de boom van een weefgetouw en de punt was gemaakt van zeshonderd sjekel ijzer. Een schildknecht ging voor hem uit.
- 8 In het dal bleef de Filistijn staan en riep de Israëlieten toe: ‘Waarom zouden jullie optrekken en slag leveren? Ik ben een vrije Filistijn, en jullie zijn maar slaven van Saul! Kies iemand uit jullie midden en laat hem hier beneden komen.
- 9 Als hij me aankan en me verslaat, zullen wij aan jullie onderworpen zijn, maar als ik hem aankan en hem versla, zullen jullie aan ons onderworpen zijn en ons als slaven dienen.
- 10 Hierbij daag ik het leger van Israël uit om me iemand te sturen met wie ik een tweegevecht kan houden.’
- 11 Bij het horen van deze woorden stonden Saul en het leger van Israël verlamd van schrik.
- 12 David was een zoon van Isaï uit Betlehem, dat in de streek Efrata in Juda ligt. Deze Isaï had acht zonen. Hijzelf was in de tijd van Saul al te oud om nog onder de wapenen te gaan,
- 13 maar zijn drie oudste zonen trokken met Saul ten strijde. De oudste heette Eliab, de tweede Abinadab en de derde Samma.
- 14 David was de jongste. Zijn drie oudste broers waren met Saul ten strijde getrokken,
- 15 en hij ging heen en weer tussen het kamp van Saul en Betlehem, waar hij de kudde van zijn vader hoedde.
- 16 Ondertussen trad de Filistijn elke ochtend en elke avond naar voren, veertig dagen lang, en bleef dan staan wachten.
- 17 Op een dag zei Isaï tegen zijn zoon David: ‘Hier heb je een zak geroosterd graan en tien broden. Breng die snel naar je broers in het legerkamp.
- 18 En deze tien kazen moet je aan hun bevelhebber geven. Vraag je broers hoe het met ze gaat en neem een levensteken van hen mee terug.’
- 19 Saul was met de soldaten van Israël, onder wie Davids broers, nog steeds gelegerd in de Terebintenvallei, tegenover de Filistijnen.
- 20 De volgende ochtend vroeg ging David met de proviand op weg, zoals Isaï hem had opgedragen. Zijn kudde liet hij achter onder de hoede van iemand anders. Hij kwam juist bij het wagenkamp aan toen het leger onder het aanheffen van strijdkreten de linies betrok.
- 21 De Israëlieten en de Filistijnen stelden zich in slagorde tegenover elkaar op.
- 22 David gaf zijn spullen af aan de foerier en haastte zich naar de gevechtlijn. Daar vond hij zijn broers en hij vroeg hun hoe het met ze ging.
- 23 Terwijl hij met ze aan het praten was, trad uit de Filistijnse gelederen de kampvechter naar voren, Goliat uit Gat, en David hoorde hem de Israëlieten uitdagen zoals hij dat elke dag deed.
- 24 Bij het zien van Goliat renden de Israëlieten angstig weg.
- 25 ‘Zien jullie die man daar?’ zeiden ze tegen elkaar. ‘Israël vernederen, daar is het hem om te doen! Wie hem verslaat, zal door de koning met rijkdommen worden overladen. Bovendien krijgt hij de koningsdochter tot vrouw en wordt zijn familie vrijgesteld van schatting en herendienst.’
- 26 David vroeg aan de soldaten die in zijn buurt stonden: ‘Wat gebeurt er met degene die die Filistijn

daar verslaat en Israël van deze schande bevrijdt? Wat denkt die onbesneden Filistijn wel, dat hij de gelederen van de levende God durft te beschimpen!

27 De soldaten herhaalden tegen hem wat ze zojuist gezegd hadden.

28 Toen Davids oudste broer Eliab hem met de soldaten hoorde praten, viel hij woedend uit: 'Wat doe je hier eigenlijk? Hoor jij niet in de woestijn op je schapen te passen? Echt iets voor jou, om met je brutale neus vooraan te willen staan als er gevochten gaat worden.'

29 'Wat doe ik nu weer verkeerd?' antwoordde David. 'Ik vraag het toch alleen maar!'

30 Hij draaide zijn broer de rug toe en legde zijn vraag nog aan anderen voor, en kreeg weer hetzelfde antwoord.

31 ¶ Davids vragen bleef niet onopgemerkt. Men vertelde het aan Saul, en die liet hem bij zich komen.

32 David zei tegen Saul: 'We hoeven om die Filistijn toch niet de moed te verliezen, heer. Ik zal met hem het gevecht aangaan.'

33 'Maar je kunt hem toch onmogelijk aan, 'wierp Saul tegen. 'Jij bent nog maar een jongen en hij is al van jongs af aan gewend om te vechten.'

34 'Ik heb altijd de kudde van mijn vader gehoed, 'antwoordde David. 'Wanneer er een leeuw of een beer kwam om een schaap of een geit uit de kudde te stelen,

35 ging ik erachteraan, overmeesterde hem en redde het dier uit zijn muil. En als hij me wou aanvallen greep ik hem bij zijn kaken en sloeg ik hem dood.

36 Leeuwen en beren heb ik verslagen en die onbesneden Filistijn zal het net zo vergaan, omdat hij de gelederen van de levende God heeft beschimpt!

37 De HEER, die me gered heeft uit de klauwen van leeuwen en beren, zal me ook redden uit de handen van deze Filistijn.' 'Ga dan, 'zei Saul tegen David, 'en moge de HEER je bijstaan.'

38 Hij gaf hem zijn eigen uitrusting en hielp hem die aan te doen: een bronzen helm voor op zijn hoofd en een borstkuras.

39 Ten slotte gordde David het zwaard om en probeerde een paar passen te lopen, omdat hij aan zo'n zware uitrusting niet gewend was. 'Ik kan hier niet mee lopen, 'zei hij tegen Saul, 'ik ben dat niet gewend.' En hij deed de uitrusting weer af.

40 ¶ Hij pakte zijn stok, zocht vijf ronde stenen uit de rivierbedding en stopte die in zijn herderstas. Toen liep hij op de Filistijn af, zijn slinger in de hand.

41 Met zware stappen kwam de Filistijn op David af, voorafgegaan door zijn schildknecht.

42 Hij nam David, een knappe jongen met rossig haar, geringschattend op

43 en zei: 'Ben ik soms een hond, dat je met een stok op me af komt?' En hij vervloekte David in de naam van zijn goden.

44 'Kom maar op, 'zei hij, 'dan maak ik jou tot aas voor de gieren en de hyena's.'

45 'Jij daagt me uit met je zwaard en je lans en je kromzwaard, 'antwoordde David, 'maar ik daag jou uit in de naam van de HEER van de hemelse machten, de God van de gelederen van Israël, die jij hebt beschimpt.

46 Maar vandaag zal de HEER je aan mij uitleveren: ik zal je verslaan en je hoofd afhouden, en ik zal de lijken van de Filistijnen aan de aasgieren en de hyena's ten prooi geven, zodat de hele wereld weet dat Israël een God heeft.

47 Dan zal iedereen hier beseffen dat de HEER geen zwaard of lans nodig heeft om te overwinnen, want hij is degene die de uitslag van de strijd bepaalt en hij zal jullie aan ons uitleveren.'

48 ¶ Toen kwam de Filistijn op David af en wilde tot de aanval overgaan, maar David was hem te snel af. Hij rende hem tegemoet,

49 stak zijn hand in zijn tas en haalde er een steen uit, slingerde die weg en trof de Filistijn zo hard tegen het voorhoofd dat de steen naar binnen drong en de Filistijn voorover stortte.

50 Zo overwon David de Filistijn met een slinger en een steen; hij trof hem dodelijk zonder dat hij daar een zwaard bij nodig had.

51 Hij rende naar de Filistijn toe, boog zich over hem heen en trok diens zwaard uit de schede. Daarmee gaf hij hem de genadestoot en sloeg hem zijn hoofd af. Toen de Filistijnen zagen dat hun held

dood was, sloegen ze op de vlucht.

ISAMUEL 17

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Kent u dat verhaal van die man, die een pak had besteld bij een kleermaker?

Toen hij het kwam passen bleek het jasje wat te groot in de kraag, maar de kleermaker zei: "o, maar dat komt omdat u niet goed staat, u moet gewoon iets achterover leunen."

En toen de man dat deed, bleek dat de broek niet paste.

Maar ook daar had de kleermaker een oplossing voor: "U moet uw buik naar voren houden!"

En aldus werd gedaan, maar toen bleek, dat de ene broekspijp langer was dan de andere.

Weer kwam een advies van de kleermaker: "U moet gewoon wat schever lopen".

Toen de man de kleermaker verliet, wandelde hij in het pak rond op de door de kleermaker voorgeschreven wijze: hij hield zijn linkerbeen stijf, zodat de broekspijp paste; hij zette een hoge rug op en stak de buik naar voren en zo strompelde hij over straat.

Wat dacht u, dat de mensen zeiden toen ze hem zagen lopen?

Die man heeft zich een verkeerd pak laten aansmeren?

Welnee, ze zeiden: "wat moet dat een knappe kleermaker zijn, dat hij voor zo'n ongelukkige man een pak wist te maken.

Begrijpt u de boodschap van dit verhaal?

Ze wil ons zeggen, dat wij mensen ons pakken laten aanmeten, die ons niet passen.

Denk daarbij aan adviezen van media, reclamebureaus, maar ook van deskundigen als psychologen en pastores- die zeggen: 'je moet dit en je moet dat en handel zus en handel zo'.

Ze kunnen je ongelukkig maken, je de bewegingsvrijheid ontnemen, je niet meer jezelf doen zijn, je krampachtig maken, zodat je een aanfluiting wordt voor je omgeving.

De kleermaker doet denken aan koning Saul, die de herdersjongen David in zijn harnas wilde steken om de reus Goliath te lijf te kunnen gaan.

Maar hoe David het ook probeerde, hij kon er niet in lopen, want hij was het niet gewend; het paste niet bij hem; het was een keurslijf; hij liep liever in herderstenuue, hij was liever zichzelf en streed liever met wat hem zijn identiteit gaf: de Naam van de Here God.

Wie bepaalt je houding en je bewegingsvrijheid?

Dat is een vraag die het volk Israel van oudsher aan zichzelf stelt, die de kerk op deze Israelzondag ook aan zichzelf moet stellen.

Want hoe gaat de kerk om met al dat reusachtige wat op haar af komt: al die negatieve berichten over en vanuit de wereld?

Laat zij zich ook door de kleermakers van onze tijd -de theologen, sociologen, statistici, reclamemakers, trendsetters en media- geen angstkorsetten aanmeten?

"U moet uitkijken voor dit, nee, oppassen voor dat, een beetje links, een beetje rechts, meer evangelisch, meer liberaal, of juist midden-orthodox, u moet wat harder aan uw imago werken en meer met jongeren doen, nee, bewaak de traditie; onopgeefbaar verbonden met Israel, maar denk ook aan de Palestijnen... zo strompelen we voort

Maar dragen we nog een Naam, handelen we nog in Naam?

David en Goliath, het zal wel het meest beroemde verhaal van heel de Bijbel zijn.

Het duel van de kleine jonge David tegen de sterke Goliath; van machteloosheid tegen de overmacht, van klein duimpje tegen de reus.

Het verhaal van de reus mag bijna sprookjesachtig klinken, maar Israël kwam de reuzen wel

tegen in Kanaän -de Enakskinderen (reuzen)- en hier bij de Filistijnen.

Bij de Filistijnen stond de verwekking centraal, de voortplanting, de kracht, de vooruitgang, productie -Filistijnen hadden het ijzer ontdekt en voerden oorlog met paarden en wagens- En dan zie je dat zo'n samenleving niet alleen mensen in het kwadraat gaat voortbrengen, maar ook dat men daar alles van verwacht.

Zoals vandaag mensen alles van het verstand in het kwadraat verwachten en dan hoor je Stephen Hawking -die engelse natuurkundige- zeggen, dat we straks evenveel weten als God Zelf. Wat een waan!

Goliath, hij was zo'n mens in het kwadraat, 3 meter lang, een harnas van 5000 sikkels=80 kilo en een speerpunt van 600 sikkels=10 kilo, een gigant!

Het is niet voor niets dat David Goliath noemt: "die onbesneden Filistijn".

Want besnijdenis -het wegnemen van de voorhuid bij het mannelijk lid- is in Israël nu net het teken, dat je het van je eigen kracht niet moet verwachten, maar dat God daarin ingrijpt.

Goliath, die "onbesneden Filistijn", is voor Joden vandaag het symbool van alle antisemitisme, alle haat tegen Israel en de God van Israel, maar meer algemeen is Goliath symbool van alles wat geen beperkingen kent en geen rekening houdt met God.

Het zijn de mensen die over je heen walsen en je misbruiken, die je aftuigen met woorden zoals anderen dat elders met kapmessen doen, ze maken God bespottelijk.

De Goliaths ontmoet je in de Bijbel: van torenbouwers van Babel tot en met het beest uit de zee en de aarde in Openbaring.

De Goliaths hebben de leus: de sterkste zal overleven, of: 'de mens, meester van zijn eigen lot.

Goliath is nog steeds onder ons en schreeuwt nog steeds als toen in het terebintendal: 'Ik ben vrij en jullie zijn maar slaven, m.a.w. gooi dat geloof overboord!

En even later: 'Ik daag het leger van Israël uit. Kom op, stelletje moralisten, betuttelaars.

Veertig dagen duurt dat uitdagen, dat is de tijd van de beproeving en lijden, maar ook een tijd, die aangeeft dat de maat vol is.

En gedurende die tijd zat heel Israël in angst, zelfs de koning, de heenwijzing naar de komende Messias, koning Saul, "was verlamd van schrik".

En is het bij ons anders: zijn wij, ook als kerk, die heen moet wijzen naar de gekomen Messias, niet in de greep van het reusachtige en voelen we ons soms niet als een dwerg?

Als dat zo is, dan is er midden in deze situatie: David!

Hij laat opeens de wind uit een andere hoek waaien: een herder -dus geen patser- , de jongste, dus niet de oudste en de sterkste.

Een soort omgekeerde wereld. Zou bij hem en in hem de zwakke de winnaar worden? Zou het de 'Survival of the weakest' worden?

Wat je in elk geval bij hem ziet is dat niet de angst overheerst, maar dat in hem aanwezig is wat je bij meer mensen (profeten, leiders) in de Bijbel tegenkomt en dat is: heilige verontwaardiging.

David voelde zich aangetast in zijn geloof en hij zegt: "wat denkt die onbesneden Filistijn, dat hij de gelederen van de levende God durft te beschimpen?" (26)

Ik heb die heilige verontwaardiging wel eens eerder genoemd: het 'popeye-gevoel'.

U kent hem wel -die zeeman met pet en pijp- hij loopt rood aan als zijn liefje olijfje wordt beschadigd. Dan neemt hij een blik spinazie, krijgt krachten en gaat er wat aan doen.

David heeft ook zijn 'popeye-gevoel: hij wordt geraakt door iets wat niet goed is, hem verdriet doet en boos maakt; hij krijgt heilige verontwaardiging.

Dat is wat wij van David kunnen leren: we moeten het nieuws niet alleen als feitenmateriaal aanhoren: hier een daar een oorlog, afgewisseld met wat aanslagen, 700 miljard voor de redding van de kredietcrisis en nog geen 11 miljard voor de arme landen, alsof het om een weerbericht gaat.

Maar het moet ons aan het hart gaan, dat er geen gerechtigheid is, dat al het reusachtige gewoon

regeert; dat het antisemitisme nog steeds rondwaart, maar dat geweld, fraude en leugen ook voorkomen in de staat Israel. Dat Joden en Arabieren zich niet kunnen verzoenen. We moeten iets ervaren: van dit kan niet, dat vloekt met alles van God en zijn Rijk.

Het is deze heilige verontwaardiging die gaat leiden tot creatief handelen.

David gooit het harnas dat Saul hem had aangemeten op de schroothoop; hij gaat als een herder zijn herdersgerei uitzoeken: een slinger en 5 stenen....en één steen zal genoeg zijn.

Duiden die 5 stenen op de vijf boeken van Mozes, op de Tora? op het Woord van God waarmee David de geweldenaar tegemoet treedt? En de ene steen op de Ene God? Ik denk het wel.

En als ze elkaar ontmoeten zegt hij: 'Jij daagt me uit met je zwaard en je lans en je krom zwaard, maar ik daag jou uit in de naam van de Heer van de hemelse machten', en even later: 'dan zal iedereen hier beseffen dat de Heer geen zwaard of lans nodig heeft'.

Dat is het wapen van David, van Israël, van de kerk: de Naam, tegenwoordigheid van God.

Andere wapens zijn er niet.

We leven in een wereld waarin veel naar wapens wordt gegrepen, veel verwacht wordt van kracht tegenover macht, grootspraak tegen over gebral, politici die op onderbuikgevoelens inspelen...

Maar ik lees hier dat je geen angstkorsetten moet aandoen, maar andere wapens moet hanteren.

Vind je identiteit alleen in Hem en dan ben je tot dingen in staat, die de macht van grootmachten doet bezwijken.

Met één kiezelsteentje wordt de reus Goliath verslagen en het is dat ene steentje, dat het begin inluidde van het einde van het Filistijnse leger, einde van de verwekkingscultuur.

En dat kiezelsteentje vandaag kan de pen zijn waarmee je dat kaartje schrijft naar die regering; het kan zijn dat bedrag dat wij bestemmen voor het werelddiakonaat, het kan zijn het gebed voor die ene mens.

Een kiezelsteentje in het Midden-Oosten vandaag is genoeg om de haat de mond te snoeren.

Niet de Israëlische tanks, de hekken en muren in het moderne Israel geven hoop en ook niet de aanslagen en stenen gooierende palestijnen.

Het gaat om een kiezelsteentje en weet u waar ik op doel: in Israel is een vredesbeweging Musalaha (verzoening), het zijn joodse christenen en christenpalestijnen en wat doen ze? Ze nodigen joden en Arabieren uit om samen de woestijn in te gaan, te wandelen, te lopen, te praten en te bidden en de haat verdwijnt.

Een kiezelsteentje: God Zelf heeft het grote voorbeeld daarvan laten zien in de latere Zoon van David, die Goede Herder, die het heeft opgenomen tegen de hele opgeblazenheid, de zelfhandhaving, het Filistijnse, dat in ons allen huist en Hij heeft glorieus overwonnen.

Niet door de survival of the fittest, maar door de survival of the weakest.

In de zwakheid van het kruis is alle kracht.

Vandaag klinkt de roep om je geen angstharnassen aan te laten meten: Israel niet, de kerk niet, niemand niet.

We moeten ons hederstenuw aandoen. Een steentje is genoeg. Niet gemakkelijk

Een mees zei eens tegen een duif op een tak in de sneeuw: hoeveel weegt een sneeuwvlok. 'Bijna niets', zei de duif. 'Vreemd' zei de mees, 'ik zat op een tak en telde 3 miljoen sneeuwvlokken.

Toen kwam er een zo'n sneeuwvlokje en de tak brak'. De duif zei: 'misschien ontbreekt er nog maar een stem van een enkele mens om vrede te bewerken.'

Een sneeuwvlok is genoeg om te tak te breken; een steentje is genoeg om Goliath te verslaan

Kan dat? Wie realist is moet in wonderen geloven, zeggen ze in Israel

En in Israel is ooit een wonder gebeurd: een steen rolde weg van het graf en de Levende brak door de dood heen.

Goliath is verslagen

Amen

